

mrzli vodi, samo deloma poškodovane pa, če so se otajale v gorkem ali na mrzlem zraku.

Zmrzlo sadje torej ni popolnoma zgubljeno, temveč lahko ostane nepoškodovano, ako se počasi otaja. Če je pa mraz hujši, je pa sadje popolnoma zgubljeno. Kakor hitro se opazi, da je sadje zmrznilo, naj se ogreje, da dalje ne zmrzuje. Čim več ledu se v sadju naredi, tem večja je nevarnost, da se spridi. Ogrevanje naj se počasi vrši. Če se sadje dene v vodo, naj je tudi mrzla, se vse prehitro ogreje in spridi, če tudi so nekateri drugačnega mnenja. Tudi naj se zmrzlo sadje ne prijema z gorkimi rokami, ker je zmrzlo sadje jako občutljivo proti vsakemu pritisku. Če je mogoče ogreti prostor, v katerem je sadje, je najbolje, da se ondu pusti, drugače se pa mora spraviti v drugi prostor, a tako, da se z rokami ne prijemlje. V gorkem prostoru se pokrije, da se počasi otaja.

Če je poskus pokazal, da se zmrzlo sadje več rešiti ne da, se pusti zmrzlo in polagoma porabi. Če zmrzlo sadje damo v vodo in takoj kuhamo, ima okus zdravega sadja. Če se pa poprej otaja, pa sadje dobi neki čuden okus in ni več tako dobro, če se tudi skuha. Če se pa morajo večje množine zmrzlih jabolk porabiti, je pa najbolje, če se podelajo za mošt, predno se otajajo. Zmrznjeno sadje moštu ne škoduje, ako se dene v prostor s 12 do 15° gorkote, da precej zavre.

Kmetijske raznoterosti.

Gnojenje s Tomaževo moko se posebno dobro obnese pri Lucerni. Ta rastlina dobiva dušik iz zraka in torej ne potrebuje toliko gnojenja z gnojili, ki dušik imajo. Zahteva pa gnojil s fosforovo kislino. Tako gnojilo je pa Tomaževa moka. Najbolje je, če se lucerni po zimi dobro s to moko pognoji.

Poskušanje surovega krompirja. Če se hoče vedeti, če je krompir dober, se prereže in oba kosa drug ob drugem drgneta. Pri dobrem krompirju se kosa sprijemata in naredi se nekake pene, pri slabem pa uhaja iz krompirja voda. Kar se tiče barve, je dober krompir znotraj bel ali malo rumenkast.

Poučni in zabavni del.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Naši čč. gg. poverjeniki se morajo mnogo truditi, preden naberejo toliko število udov, kolikor jih je štela Mohorjeva družba v zadnjih letih in zlasti v ravno preteklem letu. Potem pa, ko dojdejo zapisovalne pole v Celovec, je mnogo dela, da blagajnik vse zneske uknjiži, vse ude pregleda ter nove zapiše v bratovske bukve in na podobice, pôle pa vredi za imenik in natisk; a kaj je še dela potem, preden tiskarna ves ogromni imenik dovrši! Da vse to dosežemo o pravem času, treba je, da novi in stari udje za goda pristopajo k družbi. Naj se to že zdaj godi; saj ne bo več dolgo, ko po družbenih pravilih nabiro končamo. Do dne 5. sušca je skrajni čas, do

katerega imajo gg. poverjeniki doposlati vpisane ude in udnino; kdor se oglasi pozneje, nima pravice do vseh knjig po jednom goldinarju, ampak mora plačati za knjige po pravilih toliko, kakor po knjigarnah, in tu veljajo knjige od jednega leta še čez 3 gl. 50 kr.

Zatorej prav lepo prosimo častite naše poverjenike, vse duhovnike in rodoljube, naj ob vsaki ugodni priliki v cerkvi kakor zunaj cerkve zopet svojo zgovorno besedo zastavijo v korist Mohorjeve družbe in njenih udov, da nas letos ne bode nikakor manj, ampak kar mogoče še več od lanskega leta. Seveda bo to marsikje že težko šlo, zakaj v nekaterih župnijah so — hvala Bogu — že na vrhuncu in ne morejo više, a z druge strani je le še dosti krajev, kjer bi se dalo še mnogo udov pridobiti, ako se ljudstvo bolje in večkrat opomni na Mohorjevo družbo ter se jim razložijo velike in mnogoverstne koristi, ki udom dohajajo iz nje. Gotovo duhovnik in vsak pošten človek z bridkostjo opazuje in ga v srce boli, ko vidi, kako neotesana je tu in tam mladina, včasih še celo starina, in koliko se nahaja pri ljudeh še res prave dušne grdobe. Kaj storiti, kako opomoči? Eden najgotovejših pomočkov je Mohorjeva družba! Skušaj človeka zanimati za njene knjige za njih berilo, pa ga boš ali ohranil nepokvarjenega ter ga še više olikal, ali pa mu boš premenil neugodno podobo v tako, da bo zopet človeka dostojna in naposled božja. V to delovati — kdo bi ne hotel, kdor ima srce na pravem mestu: duhovnik za svojo izročeno mu čedo, predstojnik za svoje podložnike, oče in mati za svoje otroke, gospodar za svoje domače ljudi!

Knjige izidejo iste, kakor so napovedane v „Glasniku družbe sv. Mohorja“ v letošnjem Koledarju. Večinoma so tudi že v stavku in deloma v tisku dovršene, le na „Zgodbah sv. pisma“ delujeta najbolj njih marljivi g. pisatelj in potem tiskarna, družbinega koledarja za l. 1897. pa se bomo kmalu lotili. Za zadnjo to knjigo prosimo gg. pisatelje še prav mnogih dušnih prispevkov.

Molitvenik „Marija Devica, majnikova Kraljica“ se dobi vezan v platno z rudečo obrezo po 40 kr., v usnje z zlato obrezo po 60 kr. doplačila.

Bog nam blagoslovi v novem letu Mohorjevo družbo tako, da bo Slovencem v časno in večno srečo, pa v veliko čast pred svetom! Torej ne nazaj — ampak le naprej!

V Celovcu, dné 16. prosinca 1896. leta.

Odbor.

Varšavski spomini iz 1830. leta.

(Ruski spisal N. P. Makarov.)

VI.

(Dalje.)

4. Drugi korenjak.

Služil je v Varšavi v nekem konjiškem polku častnik, ki je bil tudi pravi korenjak, a ni bil tako znan